

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA TRGOVINE**

ZA 2009. GODINU

Broj: 03-10/10

Sarajevo, mart 2010. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA TRGOVINE****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE****Osnov za reviziju**

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva trgovine** za 2009. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2009. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Federalnog ministarstva trgovine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Nisu pravovremeno poduzimane adekvatne mjere i potrebne radnje kako bi počela primjena „Pravilnika o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH“ donesenog na osnovu člana 9. Zakona o trgovini, iako je propisani rok od 2006. godine, do sada prolongiran pet puta, što može značajno uticati na potpuniju kontrolu prometa naftnih derivata u FBiH, a time i adekvatnu naplatu javnih prihoda (Tačka 5.2. Izvještaja).**
- 2. Nisu se dosljedno provodile odredbe članova 5., 10 i 11. Zakona o javnim nabavkama BiH prilikom dodjele ugovora za nabavku i instaliranje računarskog sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnim derivatima na benzinskim pumpama u Federaciji BiH, u**

dijelu ispunjenosti uslova za primjenu pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci. Revizorskom timu nisu prezentirani dokazi da je pregovarački postupak vođen u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH, zbog čega ne možemo potvrditi osnovanost i opravdanost izvršenog odabira dobavljača (Konzorcija „In2“ d.o.o. Sarajevo & „Hermes SoftLab“ d.o.o. Sarajevo), kao i iznosa na koji je izvršeno potpisivanje predmetnog ugovora (349.830 KM) (Tačka 5.5. Izvještaja).

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva trgovine**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Federalnog ministarstva trgovine u toku 2009. godine, osim za napomene navedene u tačkama 1 i 2 je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez daljnje kvalifikacije na naše Mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Ministarstvo, kao koordinator, u skladu sa odlukom Vlade FBiH V broj 426/07 od 27.06.2007. godine, do kraja 2009. godine, nije sačinilo Izvještaj o realizaciji izrade cjelovite „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, koju pored projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ (čiji nosilac izrade je bilo Ministarstvo), čine i projekti koje trebaju sačiniti Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta i Federalno ministarstvo okoliša i turizma (kao nosioci izrade istih), kao i projekat kojeg je sačinilo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva pod nazivom „Strategija razvoja poljoprivrede u FBiH“. Imajući u vidu da su, od donošenja Odluke Vlade FBiH o izradi „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“ do danas protekle gotovo tri godine, a da ista još uvijek nije u potpunosti završena, postavlja se pitanje opravdanosti dinamike i dosadašnjeg utroška sredstava. Ministarstvo trgovine je, kao jedan od nosilaca izrade „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, za izradu projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ (koji je sastavni dio Strategije) utrošilo 417.096 KM. Obzirom da nije bio osiguran sistemski pristup u obavljanju poslova prilikom izrade „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, niti su poduzete adekvatne aktivnosti u dijelu donošenja preciznih provedbenih planova u skladu sa navedenim Projektom, postavlja se pitanje opravdanosti trošenja sredstava i u narednoj godini za izradu „Strategije razvoja i jačanja izvozne konkurentnosti granske industrije u FBiH u uslovima centralno – evropskog ugovora o slobodnoj trgovini“ odobrenih u iznosu od 367.540 KM u 2010. godini (Tačka 5.4. Izvještaja);**
- **Nisu poduzimane odgovarajuće aktivnosti, u cilju realizacije Vladine odluke V broj 823/2009 od 29.10.2009. godine, da se sa privrednim subjektima koji već koriste cestovno zemljište zaključne ugovori o koncesijama u cilju povećanja naplate javnih prihoda od strane Ministarstva, kao koncesora (Tačka 5.6. Izvještaja).**

Sarajevo, 16.03.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2008. GODINU	2
5.	NALAZI I PREPORUKE	3
5.1	Sistem internih kontrola.....	3
5.2	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.....	4
5.3	Budžet	4
5.4	Tekući transferi	5
5.5	Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH.....	6
5.6	Ostali nalazi.....	8
6.	KOMENTAR	9
TABELA BR. 1.		1
Izvršenje budžeta Federalnog ministarstva trgovine na dan 31.12.2009. godine.....		1

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA FEDERALNOG MINISTARSTVA TRGOVINE za 2009. godinu

1. UVOD

Federalno ministarstvo trgovine (u daljem tekstu: Ministarstvo), osnovano je Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 13/03, 38/05, 2/06, 08 /06 i 61/06). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: trgovinu, funkcionisanje jedinstvenog tržišta, utjecaj privrednog sistema i privredne politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga, zaštitu potrošača i druge poslove utvrđene zakonom. Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dala saglasnosti 19.12.2007. godine i 29.05.2008. godine.

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju su iz Budžeta FBiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva sistematizovana su 43 radna mjesta, dok je budžet odobren za 37 uposlenika. Na dan 31.12.2009. godine u Ministarstvu je bilo 37 uposlenih, od čega 4 savjetnika ministra, 17 službenika i 16 namještenika.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Ante Starčevića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2009. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2009. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2009. godine do marta 2010. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2009. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa i realizacije odluka Vlade FBiH. Naglašavamo potrebu izmjena i dopuna postojećeg Pravilnika o internim kontrolama, kao i vršenja nadzora nad provođenjem pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura.*
- *Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima, poduzme aktivnosti kako bi se konačno implementirao „Pravilnik o načinu evidentiranja i prometu naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH“, donesenim u skladu sa članom 9. Zakona o trgovini, u cilju potpunije kontrole prometa naftnih derivata u FBiH, a time i adekvatne naplate javnih prihoda.*
- *Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa nadležnostima datim Odlukom Vlade, i u saradnji sa ostalim ministarstvima, poduzme aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategije*

ekonomskog razvoja FBiH“, kao i osigura sistemski pristup prilikom realizacije usvojenih projekata koji čine navedenu Strategiju, od strane zaduženih ministarstava.

- *Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa Odlukom Vlade FBiH V broj 426/07 od 27.06.2007. godine, sačini Izvještaj o realizaciji izrade cjelokupne Strategije ekonomskog razvoja FBiH prema Vladi FBiH sa detaljnom analizom postignutih rezultata u odnosu na utrošena budžetska sredstva na izradi iste.*
- *Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u cilju cjelovite realizacije utvrđenih strateških ciljeva u Projektu „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“, i da se u skladu sa utvrđenom dinamikom za realizaciju istih adekvatno obezbjeđuju budžetska sredstva, u cilju njihovog efikasnijeg korištenja. Prethodno je potrebno preispitati opravdanost i zakonski osnov odobravanja sredstava za izradu „Strategije razvoja i jačanja konkurentnosti“, kao jednog od strateških ciljeva iz Projekta.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za provođenje postupaka za odabir najpovoljnijeg ponuđača za nabavku i instaliranje računarskog sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnim derivatima na benzinskim pumpama u Federaciji BiH i zaključeni ugovor sa izabranim dobavljačem, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti.*
- *Također je potrebno da se u skladu sa zaključenim ugovorom sa Konzorcijem „In2“ d.o.o. Sarajevo & „Hermes SoftLab“ d.o.o. Sarajevo, ostvari adekvatan nadzor nad realizacijom istog kako bi se u ugovorenom roku instalirao računarski sistem i time stvorile pretpostavke za implementaciju “Pravilnika o načinu evidentiranja i prometu naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH“ donesenim na osnovu člana 9. Zakona o trgovini.*
- *Prilikom provođenja postupka nabavki stalnih sredstava, roba i usluga dosljedno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH u dijelu koji se odnosi na sačinjavanje tenderske dokumentacije, izbor vrste postupka, provođenje propisanih procedura prilikom dodjele ugovora, kao i dosljednog poštivanja potpisanih ugovora.*
- *Potrebno je poduzeti adekvatne mjere i radnje kako bi se realizovala Odluka Vlade FBiH, V broj 823/2009 u dijelu zaključivanja koncesionih ugovora sa privrednim subjektima koji u obavljanju svoje djelatnosti, na autoputevima i magistralnim putevima u FBiH koriste cestovno zemljište, a sve u cilju povećanja naplate javnih prihoda.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2008. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2009. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, konstatovali smo da je:

Ministarstvo postupilo po preporukama, datim nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2008. godinu u dijelu:

- primjene Zakona o javnim nabavkama BiH prilikom provođenja postupka nabavki stalnih sredstava, roba i usluga u dijelu koji se odnosi na dostavljanje izvještaja o izvršenom izboru najpovoljnijih ponuđača Agenciji za javne nabavke.

Ministarstvo je djelimično postupilo po datim preporukama koje se odnose na:

- nadgledanje zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura koje treba da obavlja ministar i rukovodeći državni službenici i po potrebi formirane komisije, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka u skladu sa Pravilnikom o internoj kontroli, i
- osiguranje potpunog nadzora nad uplatom javnih prihoda iz domena rada Ministarstva, kao i usaglašavanja pomoćnih evidencija o izvršenim uplatama sa Glavnom knjigom trezora.

Ministarstvo nije postupilo po datoj preporuci koja se odnosi na:

- poduzimanje adekvatnih mjera i radnji kako bi se izvršila nabavka informatičke opreme i izrada aplikativnog softvera za praćenje prometa na benzinskim pumpama, u skladu sa Pravilnikom o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenje javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, kojim se uređuje način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadataka, sistematizovana su 43 radna mjesta, a na dan 31.12.2009. godine bilo je uposljeno 37 izvršilaca, od čega su 4 savjetnici ministra. Od angažiranih savjetnika, utvrdili smo da 3 savjetnika ministra u trenutku stupanja na dužnost nisu imali potrebnu stručnu naobrazbu niti radno iskustvo, utvrđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Značajnim smatramo napomenuti da se iz razloga usvajanja novih zakonskih propisa i sa njima prenošenja poslova koje je do njihovog donošenja obavljalo Ministarstvo, isto već izvjesno vrijeme susreće sa smanjenjem nadležnosti i odlivom stručnih i kvalifikovanih uposlenika, što je značajno u odnosu na početak rada istog. Trenutna kvalifikaciona struktura uposlenih službenika je nepovoljna u odnosu na namještenike sa stanovišta obavljanja poslova i zadataka, što zajedno sa naprijed navedenim, može biti jedan od razloga neispunjenja zadataka Ministarstva u revidiranoj godini u dijelu: ne izvršene implementacije „Pravilnik o načinu evidentiranja i prometu naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH“ (Tačka 5.2. Izvještaja); nepoduzimanja aktivnosti na realizaciji odluka Vlade FBiH koje se odnose na koordiniranje rada ministarstava prilikom izrade „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“ i donošenja konkretnih planova za sprovođenje u praksu, a naročito Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ (tačka 5.4. Izvještaja), kao i poduzimanja aktivnosti kako bi se sa privrednim subjektima u datom roku zaključili ugovori o koncesiji za korištenje cestovnog zemljišta (tačka 5.6. Izvještaja).

U skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo je krajem 2008. godine donijelo Pravilnik o internoj kontroli, u kojem navodi da definiše upravljačke, administrativne i računovodstvene interne kontrolne postupke, odobravanje, planiranje i donošenje Budžeta, te sistem računovodstvene i finansijske kontrole. Ovim Pravilnikom su dati opisi procesa za način odobravanja troškova, planiranje, donošenje i izvršenje budžeta, način vršenja računovodstvene i finansijske kontrole (formalna i suštinska kontrola računovodstvenih dokumenata, plaćanje obaveza, kontrola rukovanja gotovim novcem), te način usklađivanja stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) i provođenja javnih nabavki, međutim, za iste nije izvršena procjena kontrolnog rizika. Ovako koncipiran Pravilnik o internoj kontroli treba shvatiti kao polaznu osnovu koju je svakako, u narednom periodu, potrebno nadograđivati. Naime, revidirajući klijenta procijenili smo i da obavljanje poslova od strane Sektora za vanjsku trgovinu, Sektora za unutrašnju trgovinu i Službe za zaštitu potrošača nosi određeni rizik, iz kojeg razloga bi i njih također trebali ugraditi u Pravilnik o internim kontrolama, nakon čega bi za sve pobrojane procese trebalo izvršiti procjenu kontrolnog rizika, utvrditi kontrolne aktivnosti koje se trebaju provoditi kako bi se smanjila vjerovatnoća da će doći do neželjnih dešavanja, odnosno ozbiljnih posljedica, te nadzor i monitoring nad obavljanjem istih.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2009. godinu utvrdili smo da je sistem internih kontrola nezadovoljavajući u dijelu dosljedne primjene zakonskih propisa, vezanih za provođenje postupaka nabavki, što je imalo za posljedicu pojavu nepravilnosti prilikom dodjele ugovora za nabavku i instaliranje računarskog sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnim derivatima na benzinskim pumpama u Federaciji BiH, kao i nepoštivanje sklopljenog ugovora o održavanju vozila (Tačka 5.5. Izvještaja). Ministarstvo, u periodu 15.06. – 30.12.2009. godine, nije imalo sklopljen ugovor za kolektivno osiguranje zaposlenih što je u suprotnosti sa članom 19. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće. Također smo konstatovali da se za pričinjenu materijalnu štetu na službenim vozilima nije provodio postupak za naknadu štete i utvrđivanje odgovornosti za nastanak iste od strane odgovornih osoba, što smatramo značajnim nedostatkom u funkcionisanju sistema internih kontrola. Sistem internih kontrola nije adekvatno funkcionisao ni u dijelu usklađivanja stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem stalnih sredstava i potraživanja, kao i evidentiranju zaliha sitnog inventara u upotrebi.

Imajući u vidu naprijed navedeno ne može se potvrditi da je kvalitet interne kontrole na zadovoljavajućem nivou i da su, u svim slučajevima, poduzimane potrebne radnje na njenom unapređenju.

U skladu sa kriterijima koji su dati u Pravilniku o internoj reviziji budžetskih korisnika internu reviziju Ministarstva vrši Federalno ministarstvo finansija, koje nije radilo istu u 2009. godini.

Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa i realizacije odluka Vlade FBiH. Naglašavamo potrebu izmjena i dopuna postojećeg Pravilnika o internim kontrolama kako je naznačeno, kao i vršenja nadzora nad provođenjem pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

U skladu sa ovlaštenjima i obavezama datim Zakonom o trgovini, Ministarstvo je još u 2005. godini donijelo „Pravilnik o načinu evidentiranja i prometu naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH“, koji se prvobitno trebao početi primjenjivati od 03.09.2006. godine. Navedenim Pravilnikom je predviđena obaveza preduzeća koja vrše promet naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na malo na benzinskim pumpama da ugrade i započnu evidentiranje prometa putem elektronskih mjernih sistema (automatskih mjerača nivoa tečnosti) i elektronske opreme za obavezno izdavanje računa kupcima, na način da ista omogući slanje kontrolnih izvještaja kontrolnim organima (Federalnom ministarstvu finansija – Poreznoj upravi, Federalnom ministarstvu trgovine, Federalnom ministarstvu energije, industrije i rudarstva i Federalnom zavodu za mjeriteljstvo).

U obavljenim revizijama prethodnih godina utvrdili smo da Ministarstvo od 2006. godine nije realizovalo odobrena budžetska sredstva za implementaciju navedenog Pravilnika, iako su mu ista bila na raspolaganju svake godine. Naime, Ministarstvo prve dvije godine uopće nije pokretalo postupak za izradu neophodnog softverskog rješenja, a u 2008. godini neuspješno je provelo dva otvorena postupka za odabir dobavljača za nabavku informatičke opreme i izradu aplikativnog softvera za praćenja prometa na benzinskim pumpama. U 2009. godini, procedura vođenja i izvršeni odabir dobavljača putem pregovaračkog postupka bio je poništen od strane Ureda za razmatranje žalbi, da bi Ministarstvo nakon drugi put provedenog pregovaračkog postupka 10.12.2009. godine potpisalo ugovor sa Konzorcijem „In2“ d.o.o. Sarajevo & „Hermes SoftLab“ d.o.o. Sarajevo, na vrijednost od 349.830 KM, a isti u vrijeme obavljanja konačne revizije nije bio implementiran, što smo detaljnije pojasnili u narednom dijelu Izvještaja, pod tačkom 5.5. Nabavke i kapitalni izdaci.

Imajući u vidu da je Ministarstvo od 2006. godine do sada pet puta prolongiralo rok za primjenu „Pravilnika o načinu evidentiranja i prometu naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH“ («Sl. novine FBiH», broj 12/2005, 3 i 46/2006, 60/07, 54/08 i 56/09), kao i da još uvijek nije ispoštovalo propisani rok koji je određen za početak primjene istog (posljednji put rok je pomjeren sa 03.09.2009. godine na 03.03.2010. godine), konstatujemo da je navedeno moglo imati odraza na ostvarenje javnih prihoda Budžeta FBiH po osnovu prometa naftnim derivatima.

Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima, poduzme aktivnosti kako bi se konačno implementirao „Pravilnik o načinu evidentiranja i prometu naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH“, donesenim u skladu sa članom 9. Zakona o trgovini, u cilju potpunije kontrole prometa naftnih derivata u FBiH, a time i adekvatne naplate javnih prihoda.

5.3 Budžet

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2009. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 1.614.541 KM što predstavlja 72 % od 2.242.945 KM sredstava koja su odobrena zadnjim Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2009. godinu. U navedenom iznosu sadržano je i 52.907 KM odobrenih sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH. Ministarstvo finansija je za finansiranje planiranih aktivnosti i realizacije ciljeva poslovanja Ministarstvu trgovine stavilo na raspolaganje operativni budžet u iznosu od 2.230.445 KM, koji iznos je manji za 12.500 KM od zakonski odobrenih sredstava. Međutim, na kraju 2009. godine Ministarstvu su značajna sredstva ostala neutrošena (615.905 KM), što je najvećim dijelom posljedica neprovođenja zadatih aktivnosti oko izrade „Strategije za povećanje sektorske efikasnosti izvoznog

– konkurentne proizvodnje – CEFTA“ za čiju izradu su bila odobrena sredstva od 367.540 KM i nerealizacije ugovora za kupovinu i puštanje u rad računarskog sistema za nadzor prometa naftnih derivata na pumpnim stanicama u FBiH (neurošena sredstva 210.068 KM).

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je sljedeća: primanja zaposlenih 71 %, izdaci za materijal i usluge 13 %, sufinansiranje rada udruženja potrošača 7 % i nabavka stalnih sredstava 1 %.

Pregled izvršenja budžeta dat je u prilogu br. 1 Izvještaja.

5.4 Tekući transferi

Na ime tekućih transfera Ministarstvu su u 2009. godini odobrena sredstva od 482.341 KM, od čega 367.540 KM za izradu „Strategije razvoja i jačanja izvozne konkurentnosti granske industrije u FBiH u uslovima centralno – evropskog ugovora o slobodnoj trgovini“ (u daljem tekstu: **Strategija razvoja i jačanja konkurentnosti**) i 114.801 KM na ime Transfera za pomoć udruženjima potrošača. Ukupno odobrena sredstva izvršena su u iznosu od 110.000 KM ili 22,8 %, što ujedno čini i izvršenje Transfera za pomoć udruženjima potrošača.

Vezano za izradu **Strategije razvoja i jačanja konkurentnosti**, prezentirana nam je Odluka Vlade FBiH (u daljem tekstu: Vlada), V broj 426/07 od 27.06.2007. godine kojom je Ministarstvo određeno za koordinatora za izradu cjelovitog dokumenta „**Strategije ekonomskog razvoja FBiH**“, sa projektima i nosiocima izrade, i to: Razvoj industrijske politike u FBiH (Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije), Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH (Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta), Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH i Poticaj izvoza i racionalizacija uvoza roba i usluga na teritoriji FBiH (Federalno ministarstvo trgovine), te Razvoj turizma u FBiH (Federalno ministarstvo okoliša i turizma). Sastavni dio cjelovite Strategije je i projekat koji je sačinilo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva pod nazivom „Strategija razvoja poljoprivrede u FBiH“.

U skladu sa navedenom Vladinom odlukom, ministar trgovine je 06.09.2007. godine donio Rješenje o imenovanju Komisije za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu Strategije ekonomskog razvoja FBiH, sastavljenu od predstavnika gore navedenih ministarstava, koja je trebala da pripremi tendersku dokumentaciju, izvrši otvaranje ponuda, analizu istih i predloži najpovoljnijeg ponuđača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Imenovana Komisija je raspisala ograničeni postupak sa pretkvalifikacijom kojim je izradu „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“ podijelila na tri lota, od čega se **lot I odnosio na realizaciju projektnog zadatka čiji nosilac izrade je bilo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, lot II - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, a lot III pod nazivom „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta i poticaj izvoza i racionalizacija uvoza roba i usluga na teritoriji FBiH“ se odnosio na Federalno ministarstvo trgovine. Revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se mogao utvrditi način realizacije Projekta „Razvoj turizma u FBiH“ čiji nosilac izrade je trebalo biti Federalno ministarstvo okoliša i turizma.**

Kako je svako od gore navedenih ministarstava (kao nosilac izrade projekta) zasebno dobilo finansijska sredstva za izradu istih, Ministarstvo trgovine je 31.12.2007. godine sklopilo ugovor sa preduzećem „Inžinjerijski biro“ d.d. Zagreb (na iznos od 435.240 KM) za realizaciju lota III, odnosno izradu Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“. Po osnovu navedenog ugovora, u 2008. godini Ministarstvo trgovine je „Inžinjerijskom birou“ d.d. Zagreb doznačilo 417.096 KM, a završna prezentacija Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ je održana 19.02.2009. godine. Nakon toga, Ministarstvo je sačinjeni Projekat dostavilo Vladi FBiH, koja ga je 11.05.2009. godine usvojila kao sastavni dio cjelovite „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, a isti je 23.10.2009. godine usvojen na Domu naroda, i 07.12.2009. godine od strane Predstavničkog doma FBiH.

Revizorski tim je konstatovao da Ministarstvo (kao koordinator) nije imalo sistemski pristup u izradi cjelovite Strategije ekonomskog razvoja FBiH, niti je (kao nosilac projekta) poduzimalo aktivnosti kako bi se formiralo Provedbeno vijeće i sačinio Plan provedbe Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ u praksu (koji čini samo dio cjelovite Strategije) za čiju izradu je utrošeno 417.096 KM. Plan provedbe je, u skladu sa usvojenim Projektom od strane Parlamenta FBiH trebao biti operativan i donositi se svake godine, te sadržavati naznačene mjere, nositelje mjera i određeno razdoblje primjene mjera, dok je Provedbeno vijeće (sa Federalnim ministarstvom trgovine na čelu)

trebalo biti prvi korak u sastavljanju Plana provedbe, u čijem radu bi participirali predstavnici ostalih ustanova koje su obrađene u ovom dokumentu.

Imajući u vidu da Ministarstvo još uvijek nije sačinilo Izvještaj o realizaciji izrade cjelokupne „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“ prema Vladi FBiH, da su od donošenja Odluke Vlade FBiH o izradi iste do danas protekle gotovo tri godine, a da ista još uvijek nije završena, ne može se potvrditi opravdanost dinamike dosadašnje realizacije „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, kao i utroška doznačenih sredstava Ministarstvu trgovine i ostalim ministarstvima koja su bila nosioci izrade zasebnih projekata.

Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa Odlukom Vlade FBiH V broj 426/07 od 27.06.2007. godine, sačini Izvještaj o realizaciji izrade cjelokupne Strategije ekonomskog razvoja FBiH prema Vladi FBiH sa detaljnom analizom postignutih rezultata u odnosu na utrošena budžetska sredstva.

Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa nadležnostima datim Odlukom Vlade, i u saradnji sa ostalim ministarstvima, poduzme aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, kao i osigura sistemski pristup prilikom realizacije usvojenih projekata koji čine navedenu Strategiju, od strane zaduženih ministarstava.

Na ime izrade „Strategija razvoja i jačanja konkurentnosti“ u 2009. godini, Ministarstvu je odobreno 367.540 KM (prvobitnim budžetom bilo odobreno 470.000 KM), a isti prema izvaji odgovorne osobe, predstavlja realizaciju jednog od strateških ciljeva iz Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je ministar 18.02.2009. godine donio Rješenje o imenovanju Stručnog tima za pripremu projektnog zadatka i tenderske dokumentacije za provođenje postupka javne nabavke i Rješenje za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu predmetne „Strategije razvoja i jačanja konkurentnosti“. Na traženje predsjednika Stručnog tima za izradu projektnog zadatka, Ministarstvo je Vladi FBiH uputilo Prijedlog odluke o odobravanju izrade Strategije, koju je ona i usvojila 23.07.2009. godine, pod brojem V 523/09. Prema zabilješci sa sastanka Stručnog tima za pripremu projektnog zadatka isti je zaključio da se ne može pristupiti izradi projektnog zadatka ukoliko mu se ne obezbijede osnovni podaci o tome za koje granske industrije je potrebno definisati isti, koja je tu uloga Federalnog ministarstva trgovine, te koji učinci se očekuju od predmetne Strategije. Provedenom revizijom smo utvrdili da do kraja fiskalne godine, navedeni Stručni tim nije obavio aktivnosti radi kojih je i formiran. Zbog navedenog Transfer za izradu „Strategije razvoja i jačanja konkurentnosti“ nije realizovan u 2009. godini, ali su sredstva za izradu Strategije obezbijedena i u narednoj 2010. godini.

Imajući u vidu da se izrada predmetne „Strategije razvoja i jačanja konkurentnosti“ poistovjećuje sa realizacijom samo jednog od strateških ciljeva koji su navedeni u Projektu „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“, na osnovu provedene revizije i razgovora sa odgovornom osobom, konstatovano je da Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti na realizaciji ostalih strateških ciljeva iz navedenog Projekta, iz kojeg razloga nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost i zakonski osnov odobravanja sredstava za izradu navedene Strategije u 2009. godini, odnosno u narednom periodu.

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u cilju cjelovite realizacije utvrđenih strateških ciljeva u Projektu „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“, i da se u skladu sa utvrđenom dinamikom za realizaciju istih adekvatno obezbjeđuju budžetska sredstva, u cilju njihovog efikasnijeg korištenja. Prethodno je potrebno preispitati opravdanost i zakonski osnov odobravanja sredstava za izradu „Strategije razvoja i jačanja konkurentnosti“, kao jednog od strateških ciljeva iz Projekta.

5.5 Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Kapitalni izdaci Ministarstva u 2009. godini izvršeni su u iznosu od 162.245 KM što predstavlja 40,56 % od 400.000 KM odobrenih sredstava za ove namjene.

Od ukupno odobrenih sredstava, Ministarstvo do kraja godine nije realizovalo 237.755 KM, od čega se najveći dio (ili 210.068 KM) odnosi na neutrošena sredstva predviđena za implementaciju "Pravilnika o načinu evidentiranja i prometu naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH" koji se trebao početi primjenjivati od 03.03.2010. godine. U vezi s tim, navodimo da je **za nabavku i instaliranje računarskog sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnim derivatima na benzinskim pumpama u Federaciji BiH, neophodnog za primjenu navedenog Pravilnika, 10.12.2009. godine potpisan ugovor sa Konzorcijem „In2“ d.o.o. Sarajevo & „Hermes SoftLab“ d.o.o. Sarajevo, u vrijednosti od 349.830 KM, u skladu sa kojim je avansno doznačeno 139.932 KM (ili 40 % ugovorenih sredstava).** U skladu sa ugovorom, izvođač je obavezan sve aktivnosti u potpunosti završiti u roku od 6 mjeseci od potpisivanja ugovora, a Ministarstvo je obavezno da ostatak ugovorenih obaveza isplati nakon isporuke hardverske opreme i po cjelovitom prijemu poslova u 2010. godini.

Uvidom u provedene procedure prilikom odabira dobavljača za nabavku navedenog računarskog sistema, utvrdili smo da je Ministarstvo u 2008. godini neuspješno dva puta provodilo otvorene postupke. Prvi otvoreni postupak javne nabavke poništen je iz razloga jer je komisija za provođenje postupka ocjenila da nije osigurana stvarna konkurencija za konkretan ugovor obzirom da je samo jedan ponuđač zadovoljio uslove za učešće na tenderu i dostavio ponudu koja je podesna za ocjenu i upoređivanja, dok su druga dva ponuđača dostavili finansijske ponude u čijem prilogu nije bilo obračuna usluga. U drugom otvorenom postupku javne nabavke (iako su tenderska dokumentacija i tri ponuđača bili isti kao u prvom otvorenom postupku), komisija za provođenje postupka je ocjenila da nijedan ponuđač nije, u skladu sa tenderskom dokumentacijom, dostavio potpunu dokumentaciju kojom bi dokazao da ispunjava tehnički dio ponude tako da su isti od strane komisije ocjenjeni kao nedovoljno kvalifikovani i podobni, a finansijski dio ponuda nije ni otvaran. Odlukom ministra od 19.12.2008. godine poništen je i drugi otvoreni postupak iz razloga, kako se navodi, jer je broj prihvatljivih ponuda koje su u skladu sa kriterijima manji od 3 i ne osigurava se stvarna konkurencija za konkretni ugovor. **Uvidom u tendersku dokumentaciju koja je bila ista za provedena oba otvorena postupka u 2008. godini, konstatovano je da ista nije bila pripremljena u skladu sa članom 34. i 35. Zakona o javnim nabavkama BiH i Modelom standardne tenderske dokumentacije za dodjelu ugovora u postupcima pružanja usluga („Sl. glasnik BiH, broj 56/07), obzirom da je ugovorni organ kao podkriterije za vrednovanje ponuda propisao kvalifikacione uslove.**

U 2009. godini, pozivajući se na član 5. stav 1. Zakona o javnim nabavkama BiH, ministar donosi Odluku o pokretanju postupka javne nabavke u kojoj stoji da će se za predmetnu nabavku provesti pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci, s tim da sada procijenjena vrijednost nabavke iznosi 350.000 KM u odnosu na ranijih 310.000 KM. Prema Zapisniku sa otvaranje ponuda od 03.06.2009. godine pristigle su sljedeće ponude, i to: „Ecsat“ d.d. Split (356.850 KM), Konzorcij „In2“ d.o.o. Sarajevo & „Hermes SoftLab“ d.o.o. Sarajevo (309.181 KM) i Konzorcij „Avacom group & Lunacom“ Mostar (301.741 KM). Na osnovu provedenog pregovaračkog postupka, odlukom ministra od 06.07.2009. godine je kao najpovoljniji ponuđač proglašeno preduzeće „Escat“ d.o.o. Split. Međutim, procedura vođenja pregovaračkog postupka i izvršeni odabir dobavljača poništeni su Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od 19.08.2009. godine, (koji je uvažio žalbu jednog od učesnika tendera - Konzorcij „In2“ d.o.o. Sarajevo & „Hermes SoftLab“ d.o.o. Sarajevo) iz razloga jer je ugovorni organ kao podkriterije za vrednovanje ponuda propisao kvalifikacione uslove, i ne ograničavajući se na žalbene navode, utvrdio da se samo poništenjem cjelokupnog postupka mogu ostvariti smisao i ciljevi Zakona o javnim nabavkama BiH. U drugom pregovaračkim postupku bez objavljivanja obavještenja o nabavci izvršeno je usaglašavanje tenderske dokumentacije i 21.10.2009. godine poslati pozivi za učešće u istom na adrese 3 gore navedena pravna subjekta. **Po ovom pozivu, komisija je zapisnički (06.11.2009. godine) konstatovala da je blagovremeno pristigla samo jedna ponuda (349.830 KM) od strane Konzorcija „In2“ d.o.o. Sarajevo & „Hermes SoftLab“ d.o.o. Sarajevo (u čijem sadržaju je prezentirana Deklaracija namjere o zajedničkoj realizaciji projekta sa preduzećem „Ecsat“ d.d. Split kao podugovaračem), za koju je utvrdila da zadovoljava sve uslove iz tenderske dokumentacije, te dala preporuku ugovornom organu da donese Odluku o dodjeli ugovora istom, što je okončano potpisivanjem ugovora sa istim 10.12.2009. godine.**

Na osnovu analize svih provedenih postupaka i uzimajući u obzir sve što je naprijed navedeno, utvrdili smo da ugovorni organ nije imao zakonsko uporište za dodjelu ugovora za nabavku i instaliranje računarskog sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnim derivatima na benzinskim pumpama u Federaciji BiH putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci,

a posebno da nije mogao primijeniti član 5 stav 1 Zakona o javnim nabavkama BiH koji predviđa situacije kada nije obavezna primjena istog.

Vezano za izvršenu dodjelu ugovora putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci, revizorskom timu nisu prezentirani dokazi da su pregovori vođeni u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH, a imajući u vidu da je izabrani dobavljač ponudio cijenu koja je za 40.649 KM veća od cijene koju je ponudio u poništenom prvom pregovaračkom postupku, ne možemo potvrditi osnovanost i opravdanost izvršenog odabira dobavljača, kao i iznosa na koji je izvršeno potpisivanje predmetnog ugovora.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za provođenje postupaka za odabir najpovoljnijeg ponuđača za nabavku i instaliranje računarskog sistema za nadzor i kontrolu prometa naftnim derivatima na benzinskim pumpama u Federaciji BiH i zaključeni ugovor sa izabranim dobavljačem, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti.

Također je potrebno da se u skladu sa zaključenim ugovorom sa Konzorcijem „In2“ d.o.o. Sarajevo & „Hermes SoftLab“ d.o.o. Sarajevo, ostvari adekvatan nadzor nad realizacijom istog kako bi se u ugovorenom roku instalirao računarski sistem i time stvorile pretpostavke za implementaciju „Pravilnika o načinu evidentiranja i prometu naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim pumpama putem ugrađene opreme u FBiH“ donesenim na osnovu člana 9. Zakona o trgovini.

Prilikom provođenja postupka nabavki stalnih sredstava, roba i usluga dosljedno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH u dijelu koji se odnosi na sačinjavanje tenderske dokumentacije, izbor vrste postupka i provođenje propisanih procedura prilikom dodjele ugovora.

Vezano za primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH, uvidom u izvršenje troškova održavanja vozila Ministarstva, utvrdili smo da se popravke istih nisu obavljale kod odabranog dobavljača Hercegovina d.d. Mostar s kojim je imalo sklopljen ugovor za održavanje u revidiranoj godini.

Ministarstvo je nakon provedene procedure u 2008. godini za kolektivno osiguranje zaposlenih imalo potpisan ugovor sa „Camelia osiguranjem“ d.d. Bihać koji je vrijedio do 15.06.2009. godine. U 2009. godini je nakon provedenog otvorenog postupka za kolektivno osiguranje uposlenika bio izabran ponuđač „Croatia osiguranje“ d.d. Ljubuški. Međutim, ponuđač „Camelia osiguranje“ d.d. Bihać je uložilo prigovor Ministarstvu, a nakon toga i žalbu Uredu za razmatranje žalbi koji je žalbu uvažio i u cjelosti poništio postupak. Nakon toga Ministarstvo je provelo konkurentski postupak bez objave obavještenja o nabavci (u kojem poziv za učešće nije poslalo preduzeću „Camelia osiguranje“ d.d. Bihać), a isti je okončan ponovnim odabirom ponuđača „Croatia osiguranje“ d.d. Ljubuški, kao i u poništenom otvorenom postupku za predmetnu nabavku. Kako je ugovor sa novim dobavljačem potpisan tek 30.12.2009. godine, a u međuvremenu nije Aneksom produžavan ugovor sa starim dobavljačem („Camelia osiguranje“ d.d. Bihać), konstatujemo da uposlenici Ministarstva nisu imali kolektivno osiguranje zaposlenika u periodu od 15.06. – 30.12.2009. godine što je u suprotnosti sa članom 19. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Potrebno je osigurati dosljedno poštivanje potpisanih ugovora u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Isto tako je potrebno osigurati da uposlenici Ministarstva tokom cijele fiskalne godine budu osigurani, u skladu sa članom 19. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

5.6 Ostali nalazi

Odlukom Vlade FBiH od 29.10.2009. godine, (V broj 823/2009), Federalno ministarstvo trgovine je određeno da kao koncesor, u smislu Zakona o koncesijama, provodi postupak dodjele koncesija i zaključi koncesione ugovore sa privrednim subjektima koji u obavljanju svoje djelatnosti, na autoputevima i magistralnim putevima u FBiH, koriste cestovno zemljište. U skladu sa navedenom odlukom, privredni

subjekti koji već koriste cestovno zemljište, bili su dužni da Ministarstvu podnesu zahtjev za dodjelu koncesije, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove odluke (11.11.2009. godine), a oni privredni subjekti koji radi obavljanja svoje djelatnosti žele koristiti cestovno zemljište navedeni zahtjev trebaju podnijeti prije početka korištenja istog. **Revizorskom timu nije prezentirana dokumentacije na osnovu koje bi mogli potvrditi da je Ministarstvo do kraja 2009. godine poduzimalo aktivnosti u cilju realizacije Vladine odluke, a navedeno ima za posljedicu da sa privrednim subjektima koji već koriste cestovno zemljište nisu u datom roku zaključeni ugovori, odnosno da po osnovu istih nije izvršena naplata javnih prihoda.**

U vezi sa naprijed navedenim, Ministarstvo je tek 09.02.2010. godine, sačinilo Informaciju o implementaciji Zakona o koncesijama u FBiH i istu uputilo Vladi FBiH na razmatranje, a u kojoj ističu kompleksnost navedenog problema, te predlažu osnivanje radnog tijela u čijem radu bi participirale i druge federalne institucije (Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva, te Federalno ministarstvo turizma i okoliša i Porezna uprava FBiH). Zaključkom V broj 143/2010 od 18.02.2010. godine, Vlada FBiH je usvojila navedenu Informaciju i zadužila Ministarstvo da koordinira i dostavi imena stručnih osoba koje će sačinjavati radno tijelo. Također je zadužila Federalno ministarstvo prostornog uređenja da u saradnji sa Federalnim ministarstvom trgovine pripremi Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, te da ga u roku od deset dana dostavi Vladi FBiH radi izjašnjenja.

Potrebno je poduzeti adekvatne mjere i radnje kako bi se realizovala Odluka Vlade FBiH, V broj 823/2009 u dijelu zaključivanja koncesionih ugovora sa privrednim subjektima koji u obavljanju svoje dizvršenju tekućihjelatnosti, na autoputevima i magistralnim putevima u FBiH koriste cestovno zemljište, a sve u cilju povećanja naplate javnih prihoda.

6. KOMENTAR

Na dostavljeni Nacrt Izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva trgovine za 2009. godinu, Ministarstvo se je očitovalo dopisom Broj: 01 – 14 – 675 – 1/10 od 06.05.2010. U navedenom očitovanju dat je komentar da je saradnja sa revizorskim timom, prilikom obavljanja revizije, bila korektna. Također su data obrazloženja vezana za konstatacije revizije u Izvještaju, u vezi obavljanja poslova iz nadležnosti Ministarstva, primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH i izvršavanje tekućih transfera. Međutim, kako su u datim obrazloženjima navedene informacije sa kojima je revizorski tim već raspolagao i prilikom obavljanja revizije, ista nisu uticala na izmjenu nalaza. Detaljno pojašnjenje dato je u Komentaru na dostavljeno očitovanje na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2009. godinu, koje je dostavljeno menadžmentu uz Konačan Izvještaj. Ministarstvo je, također, u očitovanju navelo da će nastojati da date preporuke dosljedno primijeni u budućem periodu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:

Nasiha Biberović, dipl. oec.

Član tima:

Belma Mušinović, dipl. oec.

Tabela br. 1.
Izvršenje budžeta Federalnog ministarstva trgovine na dan 31.12.2009. godine
u KM

Red. Broj	Vrsta rashoda	Budžet za 2009. godinu	Izmjene Budžeta za 2009. godinu ¹	Tekuća rezerva u 2009. godini ²	Zakonska preraspodjela sredstava ³	Smanjenje/povećanje zakonskog budžeta ⁴	Operativni budžet za 2009. god. ⁵ (od 4 do 7)	Izvršenje Budžeta za 2009. godinu	Izvršenje Budžeta za 2008. Godinu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci (zbir od 1 do 12)	1.300.785	1.360.604	0	0	0	1.360.604	1.342.296	1.418.852
1.	Bruto plate zaposlenih	722.240	901.138				901.138	894.703	835.794
2.	Naknade troškova zaposlenih	196.864	149.998				149.998	145.704	240.755
3.	Doprinosi poslodavca	81.187	94.787				94.787	94.055	92.192
4.	Putni troškovi	53.776	50.180		- 3.750		46.430	45.297	53.850
5.	Izdaci za energiju	0	0				0	0	0
6.	Izdaci za komunalne usluge	23.662	43.507				43.507	42.502	30.756
7.	Nabavka materijala	14.713	14.713				14.713	14.447	23.689
8.	Izdaci za usluge prev. i goriva	23.431	15.456		+ 266		15.722	15.561	25.685
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	3.226	1.226		- 266		960	800	90
10.	Izdaci za tekuće održavanje	27.656	19.062		+ 650		19.712	19.598	13.732
11.	Osiguranje i bankarske usluge	15.749	21.718				21.718	19.437	9.370
12.	Ugovorene usluge	138.281	48.819		+ 3.100		51.919	50.195	92.898
II	Tekući transferi (1+2+3)	620.000	482.341	0	0	0	482.341	110.000	487.096
1.	Strategija za praćenje sektorske efikasnosti izvozno – konkur. proizvodnje – CEFTA	470.000	367.540				367.540	0	0
2.	Strategija ekonomskog razvoja	0	0				0	0	417.096
3.	Grantovi pojedincima – potpora udruženjima potrošača	150.000	114.801				114.801	110.000	70.000
III	Kapitalni izdaci (1 + 2)	150.000	400.000	0	0	- 12.500	387.500	162.245	109.971
1.	Nabavka opreme	150.000	50.000			- 12.500	37.500	22.310	109.971
2.	Nabavka softvera	0	350.000				350.000	139.932	0
A	Ukupno rashodi i izdaci (I+II+III)	2.070.785	2.242.945	0	0	- 12.500	2.230.445	1.614.541	2.015.919
B	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda⁶	338.487	338.487						
A+B	Ukupno odobrena sredstva	2.409.272	2.581.432				2.230.445		
	Broj zaposlenih	38	37				37	37	35

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2009. godinu („Sl. novine FBiH“, broj 81/09).

² Ministarstvu su iz Tekuće rezerve Vlade FBiH odobrena sredstva u iznosu od 52.907 KM koja su obuhvaćena Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2009. godinu.

³ Podaci preuzeti sa rješenja federalnog ministarstva finansija donešenog u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta za 2009. godinu.

⁴ Smanjenje zakonski odobrenog budžeta izvršeno od strane Ministarstva finansija u iznosu od 12.500 KM.

⁵ Ukupno odobreni operativni budžet na dan 31.12.2009. godine.

⁶ Budžetom FBiH za 2009. godinu odobrena sredstva na poziciji „Višak rashoda nad prihodima“ u iznosu od 338.487 KM nisu bila na raspolaganju Ministarstvu trgovine, a realizacija istih je izvršena od strane Federalnog ministarstva finansija.